ვირტუალური აქტივის მომსახურების რეგულირება საქართველოსა და ევროკავშირში

თათული თავთეთრიშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის სკოლაში კერძო (ბიზნეს) სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმღვანელი: უჩა ძიმისტარიშვილი, სამართლის მაგისტრი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2024

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

თათული თავთეთრიშვილი 25.06.2024. “

აბსტრაქტი

საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ ორგანულ კანონსა და ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ კანონში 2022 წლის 23 სექტმებერს შევიდა რიგი ცვლილებები, რის საფუძველზეც განისაზღვრა ვირტუალური აქტივის, ვირტუალური აქტივის მომსახურებისა და ვირტუალური აქტივის მომსახურების პროვაიდერის მცნებები. აღნიშნული ცვლილებების საფუძველზე საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანებით 2023 წლის 13 ივნისს მიღებული იქნა „ვირტუალური აქტივის მომსახურების პროვაიდერის საქართველოს ეროვნულ ბანკში მრეგისტრაციის, რეგისტრაციის გაუქმებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების თაობაზე“ ახალი ბრძანება, რომლითაც განისაზღვრა ის მინიმალური სტანდარტები რასაც უნდა აკმაყოფილებდეს ვირტაულური აქტივის პროვაიდერი, საქართველოში რეგისტრაციის მიზნით. ახალი კანონმდებლობის მიღებას წინ უძღვოდა ევროპული საბჭოს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებათა შემფასებელ რჩეულ ექსპერტთა კომიტეტის ანგარიში, რომლითაც საქართველოში ერთ-ერთ მთავარ შეუსაბამობად ვირტუალური აქტივის მომსახურების პროვაიდერის რეგულირებისა და ზედამხედველობის მარეგულირებელი ჩარჩოს არარსებობა გამოვლინდა.

კვლევა საერთაშორისო-სამართლებრივ, კერძოდ ევროპული სამართლის ჭრილში, განიხილავს საქართველოსა და ევროკავშირში ვირტუალური აქტივის მომსახურების პროვაიდერის რეგულირებას. გამოკვლეული იქნება, ის სამართლებრივი ჭრილი, რაზე დაყრდნობითაც ევროკავშირი და საქართელო ახდენენ ვირტუალური აქტივის რეგულირებას.

კვლევაში მოხდება ანალიზი, თუ რამდენად შეძლო საქართველომ აღნიშნულ საკითხებში არაერთ გამოწვევასთან გამკვლევება და მზად არის თუ არა ქართული კანონმდებლობა, ვირტუალური აქტივის პროვაიდერებმა საქმიანობა განახორციელონ ქართულ ბაზარზე. ნაშრომში, გაიცემა არაერთი დასაბუთებული რეკომენდაცია, აუცილებელი საქართველოს კანონმდებლობისთვის მაგალითად: მოხდეს ვირტუალური აქტივების მარეგულირებელი კანონმდებლობის სიღრმისეული

გადახედვა და მისი მოქმედების არეალს დაემატოს ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხი, როგორიც არის ვირტუალური აქტივის პროვაიდერის მომხმარებლებთან დაკავშირებული ევროპული სტანდარტები. აუცილებელია შეიქმნას გაიდლაინები, რომლებიც უფრო ეფექტურს გახდის ვირტუალური აქტივის პროვაიდერისთვის სწორად წარმართონ საქმიანობა. მნიშვნელოვანია უფრო მკაფიოდ დარეგულირდეს და განისაზღვროს ვირტუალური აქტივის მომსახურებები და სხვანი.

საძიებო სიტყვები: ვირტუალური აქტივის პროვაიდერი, ვირტუალური აქტივის სერვისები, საქართველოს კანონმდებლობა, ევროპული რეგულაცია.

Absract

On September 23, 2022, a number of amendments were made to the Organic Law on the National Bank of Georgia and the Law on facilating the prevention of money laundering and the financing of terrorism, based on which the concept of virtual asset, virtual asset service and virtual asset service provider were determined. On June 13, 2023, by the order of the President of the National Bank of Georgia, new legislation was adopted "On the approval of the rules for registration, cancellation of registration and regulation of virtual asset service providers in the National Bank of Georgia". The new law defined the minimum standards that a virtual asset service provider should meet in order to register as a virtual asset service provider in Georgia. The adoption of the new legislation was preceded by the report of the European Council's Committee of Experts on Anti-Money Laundering measures and the financing of terrorism, which identified the absence of a regulatory framework for the regulation and supervision of virtual asset service providers in Georgia as one of the main inconsistencies.

The study examines the regulation of virtual asset service providers in Georgia and the European Union on bases of comparative legal point, in particular European legal point. In this study will be defiend framework on which the European Union and Georgia regulate the virtual asset.

The study will analyze to what extent Georgia was able to deal with a number of challenges in regard of regulation of virtual asset service providers and whether Georgian legislation is ready for virtual asset providers to operate in the Georgian market. In this study, a number of well-founded recommendations are given, necessary for the legislation of Georgia, for example: an in-depth review of the legislation regulating virtual assets and the matters witch should be added in Georgian legislation of such as European standards related to users of the virtual asset provider to its scope. It is necessary to create guidelines that will make it more efficient for virtual asset providers to conduct their activities properly. It is important to more clearly regulate and define virtual asset services and others recommendations.

Key Words: virtual asset provider, virtual asset services, Georgian legislation, European regulation.